

Venäjä

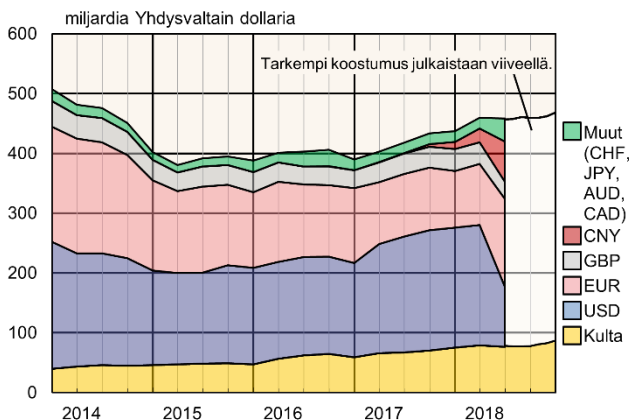
Venäjän öljyrahasto supistui vuonna 2018, mutta keskuspankin valuuttavaranto kasvoi. Valtion ylimääräisille öljy- ja kaasutuloille tarkoitetun Kansallisen hyvinvoinnin rahaston koko oli vuoden 2018 lopussa 58 mrd. dollaria, mikä on 11 % vähemmän kuin vuoden 2017 lopussa.

Viime vuoden budjettiylijäämää tuloutetaan rahastoon myöhemmin tänä vuonna. Alustavien tietojen mukaan rahaston koko oli hieman alle neljä prosenttia bruttokansantuotteesta viime vuoden lopulla. Vuoden 2019 budjetin mukaan rahaston koko vastaisi 7,5 prosenttia bruttokansantuotteesta tämän vuoden lopussa. Lisäksi rahaston kerryttämistä jatketaan niin, että vuonna 2021 se olisi 12 % bruttokansantuotteesta. Näin Venäjä varautuu mm. ennakoitua heikompaan talouskehitykseen tulevaisuudessa.

Kansallisen hyvinvoinnin rahaston sijoitukset jakautuvat kahteen osaan. Yksi osa on sijoitettu korkean luottoluokituksen OECD-maiden likvideihin valtion joukkovelkakirjoihin, ja toinen osa on mm. talletuksina VEB-kehityspankissa, josta niitä lainataan edelleen erilaisiin kehitysprojekteihin. Viime vuoden lopussa 58 % rahastosta oli sijoitettu likvideihin joukkovelkakirjoihin. Näistä sijoituksista 45 % oli euroissa, 45 % dollareissa ja 10 % punnissa.

Viime vuoden aikana Venäjän keskuspankin valuutta- ja kultavaranto kasvoi 8 prosenttia 468 miljardiin dollariin. Vuoden aikana kullan osuus kokonaisvarannosta on noussut, ja on nyt noin 19 %. Koko varanto vastaa 22 kuukauden tavaratuontia. Tällä mittarilla varanto on kansainvälisesti verrattuna erittäin suuri etenkin, kun Venäjän ulkomainen velka on pieni. Venäjän valuutta- ja kultavaranto on maailman viidenneksi suurin Kiinan, Japanin, Sveitsin ja Saudi-Arabian jälkeen.

Venäjän valuutta- ja kultavarannon koostumus

Lähde: Venäjän keskuspankki, BOFIT.

Valuuttavarannon kehityksessä viime vuonna oli kiinnostavaa se, että vuoden toisella neljänneksellä dollarin osuus

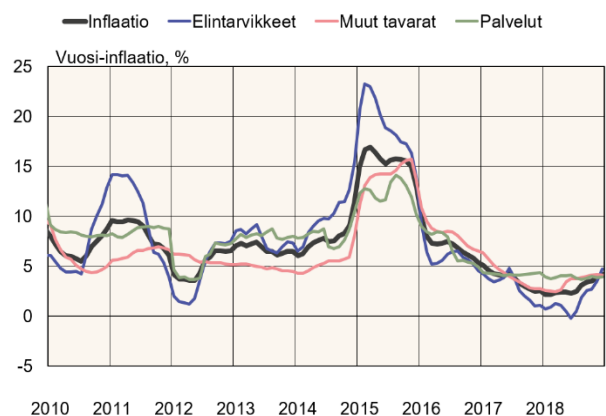
varannosta väheni selvästi, kun taas euron ja juanin osuudet nousivat merkittävästi. Toisen vuosineljänneksen aikana keskuspankki myi puolet sillä aiemmin olleesta 200 mrd. dollarista. Useimpien analyytikoiden mukaan muutos tapahtui, jotta Venäjän keskuspankki olisi paremmin suojattu mahdollisia Yhdysvaltain pakotteita vastaan. Viime vuoden puolivälissä keskuspankin valuuttavarannosta 32 % oli euroina, 22 % dollareina ja 15 % juaneina. Kansainvälisen valuuttarahaston tilastojen mukaan maailman valuuttavarannoista oli viime vuoden puolivälissä keskimäärin 62 % dollareina, 20 % euroina ja alle kaksi prosenttia juaneina.

Venäjällä kuluttajahintojen nousu nopeutui huomattavasti. Kuluttajahintojen vuosimuutos kohosi joulukuun lopussa 4,3 prosenttiin oltuaan alkusyksyllä 3,5 % ja vielä marraskuussakin selvästi alle 4 %. Hintojen nousuvauhti ylitti ennusteet, joista käytännössä kaikissa vuosi-inflation ennakoitiin olevan joulukuun lopussa noin 4 %. Marraskuusta joulukuuhun kuluttajahinnat nousivat 0,8 % eli tuntuvasti nopeammin kuin kahtena edellisena vuonna.

Varsinkin elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet, ja joulukuun lopussa niiden vuosimuutos oli 4,7 %. Alkoholi pois luki elintarvikkeiden hintojen vuosimuutos oli joulukuussa yli 5 % ja pelkästään marraskuusta joulukuuhun lähes 2 %. Tämä johtui lähinnä hedelmistä, vihanneksista ja juureksista, joiden hinnat hyppäsivät keskimäärin liki 9 % joulukuussa, mikä oli harvinaisen paljon.

Muiden tavaroiden sekä palvelujen hintojen vuosimuutos oli joulukuun lopussa noin 4 %. Niiden hinnat nousivat joulukuussa edellisten kuukausien tapaan hyvin maltillisesti. Tämä viittaa siihen, että yleisen arvonlisäveron nousu kuluvan vuoden alussa 18:sta 20 prosenttiin vaikutti hyvin vähän hintojen nousuun ennen veronkorotuksen voimaantuloa. Tämän vuoden kahdella ensimmäisellä viikolla kuluttajahinnat nousivat Rosstatin mukaan 0,7 %, ja nousu oli nopeinta heinäkuun 2015 jälkeen. ALV:n nousu ei koske elintarvikkeita, joiden ALV pysyy 10 prosentissa.

Kuluttajahintojen muutos 2010–2018

Lähde: Rosstat

Kiina

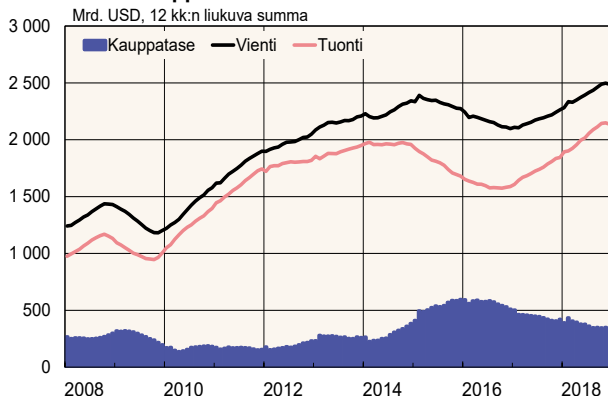
Kiinan viennin ja tuonnin kasvu painui miinukselle joulukuussa. Alkusyksyn reippaan kasvun jälkeen ulkomaankaupan kasvu hidastui tuntuvasti jo marraskuussa. Joulukuussa tavaraviennin dollariarvo painui 5 % ja tuonti lähes 8 % alle edellisen vuoden joulukuun arvon. Koko viime vuoden osalta viennin arvo oli kuitenkin 10 % ja tuonnin arvo 16 % suurempi kuin vuonna 2017. Koko vuoden tavarakaupan ylijäämä pieneni vuoden 2017 noin 420 mrd. dollarista 352 mrd. dollariin.

Viennin kasvun hidastuminen näkyy kaikilla päämarkkinoilla. Vienti Yhdysvaltoihin, jonka osuus Kiinan viennistä on 18 %, väheni joulukuussa 4 %. Myös viennin kasvu EU:hun (osuus 17 %) on parina viime kuukautena hidastunut, ja joulukuussa EU-vienti jäi joulukuun 2017 tasolle. Vienti Japaniin (osuus 6 %) laski prosentin ja jälleenviennin kannalta tärkeään Hongkongiin (osuus 12 %) se romahti neljänneksen verrattuna joulukuuhun 2017. Kehitys heijastaa niin Yhdysvaltojen ja Kiinan välisen kauppasodan vaikutusta kauppavirtoihin kuin maailmantalouden epävarmuuksia.

Tuonnin jyrkkä hidastuminen puolestaan kertoo sekä maan oman talouskasvun heikkenemisestä että maailmantalouden ongelmista. Vaikka raaka-aineet olivat joulukuussa keskimäärin hieman halvempia kuin vuosi sitten, pääosa tuonnin laskusta näyttää johtuvan muista syistä. Tämä näkyy siinä, että tuonnin lasku oli keskimääräistä jyrkempää Yhdysvalloista (-36 %), Etelä-Koreasta (-18 %) ja Japanista (-11 %). Tuonti EU:sta oli 3 % vähäisempää kuin joulukuussa 2017.

Kiinan kotimaisen kysynnän heikkouden lisäksi tuonnin lasku heijastaa kansainvälisten tuotantoketjujen tilannetta, sillä jatkojalostukseen kytkeytyvän viennin ja tuonnin kasvu oli marras-joulukuussa huomattavasti keskimääräistä heikompa.

Kiinan tavarakauppa vuositasolla

Lähde: CEIC

Kiinassa merkkejä työllisyystilanteen heikkenemisestä. Talouskasvun hidastumisen myötä myös työllisyystilanne näyttää heikentyvän. Vaikka viralliset työttömyystilastot

näyttävät kaupunkien työttömyysasteen pysyneen tasaisesti vajaassa 5 prosentissa, muut tiedot viittaavat työllisyystilanteen huonontuneen tuntuvasti kesän jälkeen.

Yrityskyselyihin perustuvien virallisten ostopäällikköindeksien (PMI) työllisyyttä koskevien alaindeksien mukaan sekä teollisuuden että palvelusektorin työllisyystilanne on syksyn mittaan heikentynyt selvästi. Molemmat mittarit ovat painuneet tason 48 tuntumaan. Ainoastaan rakennussektorilla PMI on edelleen työllisyyden vahvistumista kuvaavan arvon 50 yläpuolella, mutta sielläkin tilanne saattaa olla heikkenemässä. Teollisuuden ja palveluiden työllisyystilanne on viimeksi näyttänyt näin heikolta vuonna 2016, jolloin Kiinan talouskasvun arvioidaan olleen tuntuvasti virallisia kasvulukua hitaampaa.

Työllisyystilanteen heikkenemisestä kertovat myös viranomaisten lupaukset poikkeuksellisista työllisyyden tukitoimista. Virallisen uutistoimisto Xinhuan mukaan valtio käyttää sosiaaliturvamaksujen alentamista ja korvauksia yrityksille, jotka pidättäytyvät työntekijöiden irtisanomisista. Joulukuun keskeisessä työkonferenssissa työllisyyden turvaaminen asetettiin vuoden 2019 yhdeksi päätavoitteeksi. Lehtitietojen mukaan konferenssissa olisi myös sovittu, että tämän vuoden BKT:n kasvutavoite lasketaan viime vuoden ”noin” 6,5 prosentista 6-6,5 prosenttiin.

Kiinan kuluttajahintainflaatio pysytteli tasaisena viime vuonna. Vuonna 2018 kuluttajahinnat nousivat keskimäärin 2,1 % edellisvuodesta, joten inflaatio pysytteli maan johdon viime vuoden tavoitteeksi asettaman 3 prosentin ylärajan sisällä. Joulukuussa vuosi-inflaatio oli 1,9 %.

Ruuan ja energian hinnoista puhdistettu pohjainflaatio oli joulukuussa 1,8 % ja koko viime vuonna 1,9 %. Elintarvikkeiden hinnoissa, joiden paino Kiinan kuluttajahintaindeksissä on 32 %, ei nähty viime vuonna kovin suuria vaihteluita.

Tuottajahinnat ovat heilahdelleet kuluttajahintoja enemmän. Joulukuussa tuottajahintojen nousu hidastui 0,9 prosenttiin vuodentakaisesta. Kuukausitasolla tuottajahinnat laskivat marras- ja joulukuussa. Tuottajahinnat laskivat yhtäjaksoisesti vuosina 2012–2016. Hintaindeksin perusteella tuottajahinnat olivat joulukuussa samalla tasolla kuin kuusi vuotta aiemmin parin viime vuoden noususta huolimatta.

Kiinan inflaatiokehitys

Lähde: Macrobond